

List otwarty do Prezesa Rady Ministrów
Pana Donalda Tuska
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Szanowny Panie Premierze,

Zwracamy się do Pana z apelem o podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie patologii towarzyszących powstawaniu przemysłowych elektrowni wiatrowych na terenie naszego kraju.

Na skutek braku jednoznacznych uregulowań prawnych oraz presji inwestorów, którym ustawowo zagwarantowano czerpanie ogromnych zysków z inwestycji przy minimalnym wkładzie własnym, proces budowy w Polsce przemysłowych elektrowni wiatrowych przebiega w sposób dalece odbiegający od norm, jakie powinny obowiązywać w demokratycznym państwie prawa.

Patologie, o których piszemy, dotyczą już obecnie tysiący mieszkańców wsi na terenie całego kraju. Dla deweloperów i inwestorów czerpiących zyski z przemysłowych elektrowni wiatrowych niezurbanizowane tereny Polski, bez względu na ich walory krajobrazowe i faktyczny potencjał społeczno-gospodarczego rozwoju wspólnot lokalnych, stanowią jedynie rezerwar „mocy wiatrowych”, który powinien być przeznaczony pod budowę jak największej liczby elektrowni wiatrowych. Dalsza niekontrolowana rozbudowa tych obiektów z wielokrotni skalę ich negatywnego oddziaływania, czego wynikiem będzie narastający konflikt społeczny wokół programu OZE, przejawiający się ok. 400 protestami odnotowanymi do tej pory w naszym kraju.

Obecnie obowiązujące przepisy nie pozwalają na przeprowadzenie procedury budowy elektrowni wiatrowej w sposób uwzględniający interesy obywateli, którzy przez dziesięciolecia będą ponosić negatywne konsekwencje zlokalizowania takiej inwestycji w ich sąsiedztwie. Co więcej, głos tych, którzy domagają się rzetelnej analizy zysków i strat wynikających z budowy elektrowni wiatrowych w pobliżu ich domostw jest ignorowany przez wójtów i burmistrzów, dla których jedyną wyrocznią stają się obietnice inwestorów zapewniających ich o krociowych zyskach, jakie gmina uzyska z tytułu lokalizacji tej inwestycji na jej terenie.

Jedynym dokumentem weryfikującym dopuszczalność lokalizacji elektrowni wiatrowych na danym obszarze jest Raport Oddziaływania na Środowisko – dokument sporządzany na zlecenie inwestora i przez niego finansowany, co w sposób oczywisty kłóci się z zasadą „Nemo iudex in causa sua”. Urzędnicy państwowi przyznają, że część raportów sporządzają osoby nieposiadające odpowiednich kwalifikacji lub nieprzestrzegające prawnie określonych wymogów w tym zakresie. Weryfikacja przedstawianych w tak sporządzonym raporcie ustaleń w większości przypadków jest niewystarczająca i prowadzi do akceptacji lokalizacji gigantycznych obiektów przemysłowych na obszarach, na których powinien istnieć bezwzględny zakaz ich budowania, tj. wyjątkowo cennych ze względów przyrodniczych, krajobrazowych lub kulturowych, co stoi w jawnej sprzeczności z postanowieniami ratyfikowanej przez Polskę Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

W opracowaniach sporządzanych na zlecenie inwestorów pomija się również tak ważne elementy, jak wpływ przemysłowych elektrowni wiatrowych na zdrowie zamieszkujących w ich sąsiedztwie ludzi. Jedynym kryterium, jakie brane jest tu pod uwagę, są normy hałasu. Pomimo istniejącej już obszernej literatury fachowej dotyczącej negatywnego wpływu sąsiedztwa przemysłowych elektrowni wiatrowych na jakość życia i zdrowie ludzkie, prawo polskie nie nakłada na autorów raportu obowiązku uwzględnienia ich wyników, ani też przeprowadzenia własnych badań pod kątem zagrożenia np. chorobą wibroakustyczną lub syndromem turbiny wiatrowej. Artykuł 39 Konstytucji RP mówi wyraźnie: „Nikt nie może być poddany eksperymentom naukowym, w tym medycznym, bez dobrowolnie wyrażonej zgody.” Tymczasem w Polsce trwa obecnie gigantyczny eksperyment medyczny dokonywany na tysiącach obywateli wbrew ich woli – za kilkanaście lat poznamy jego wyniki, tj. dowiemy się, jaki procent osób zamieszkujących w pobliżu przemysłowych elektrowni wiatrowych utraciło zdrowie na skutek tego sąsiedztwa.

Pragniemy również zwrócić Pana uwagę na fakt, że w ustawodawstwie polskim nie istnieje jednoznaczna definicja elektrowni wiatrowej, skutkiem czego dowolność interpretacyjna przepisów prowadzi do takich patologii, jak uzyskiwanie pozwolenia na budowę w oparciu o warunki zabudowy dla obiektu o wysokości sięgającej 150 metrów i więcej na obszarach dopuszczających wyłącznie zabudowę jednorodziną.

W swoich dokumentach Unia Europejska wiąże rozwój odnawialnych źródeł energii z potrzebą trwałego rozwoju społeczności lokalnych. Dotychczasowe doświadczenia polskiej wsi wskazują, że miliardowe wsparcie publiczne dla rozwoju tego właśnie sektora energetyki odnawialnej nie przyczynia się do usunięcia strukturalnych słabości terenów wiejskich w Polsce, a wręcz przeciwnie - niszczy istniejące szanse wejścia na ścieżkę trwałego rozwoju. Przemysłowe farmy wiatrowe nie tworzą nowych miejsc pracy na terenach o chronicznym bezrobociu i nie sprzyjają rozwojowi przedsiębiorczości społeczności wiejskich, eliminując jednocześnie szanse rozwoju usług turystycznych i powodując spadek wartości ziemi i nieruchomości zwłaszcza tam, gdzie wiąże się ona ze szczególnymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. To wszystko jest niezgodne z deklarowanymi celami Unii Europejskiej – zwłaszcza w warunkach naszego kraju.

Patologie związane z powstawaniem przemysłowych elektrowni wiatrowych generują konkretne koszty w postaci roszczeń odszkodowawczych ludności. Koszty takie, przekraczające wielokrotnie podatkowe korzyści gmin, ponoszone będą w zasadniczym stopniu przez samorządy lokalne. Szczególnie bulwersuje realna perspektywa ponoszenia przez samorządy ogromnych ekonomicznych i społecznych kosztów likwidacji i utylizacji elektrowni wiatrowych w przyszłości. Tysiące porzuconych turbin wiatrowych w Kalifornii pokazuje, jakie będą skutki braku jednoznacznego uregulowania prawnego nakładającego na inwestorów obowiązek utworzenia funduszu likwidacyjnego elektrowni wiatrowych.

W ostatnich miesiącach przedstawiliśmy obszernie te patologie Pana Ministrom (tj. szefom resortów środowiska, zdrowia, gospodarki i infrastruktury). Z otrzymanych odpowiedzi wynika, że wprowadzenie właściwych uregulowań prawnych dotyczących tej formy energetyki odnawialnej leży poza kompetencjami każdego z tych resortów. Z ogromnym niepokojem stwierdzamy brak woli politycznej do zmiany obecnej sytuacji. Co więcej, odnotowujemy narastającą tendencję do ignorowania tak ważnej kwestii jak dbałość o jakość życia wielkiej części Polaków, czego przejawem jest rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych norm hałasu w środowisku, podpisane przez Ministra Środowiska parę tygodni temu. Dążąc do eliminacji szczególnych nadużyć polegających na nieuzasadnionej budowie ekranów dźwiękoszczelnych wzdłuż dróg, Minister Środowiska podniósł zasadniczo generalnie obowiązujące normy hałasu, ignorując przy tym sprawdzone rozwiązania w krajach zachodnioeuropejskich. Projekt ten został oprotestowany przez tak kompetentnych specjalistów, jak naukowcy z Akademii Górniczo-Hutniczej z Krakowa. Tryb procedowania tego rozporządzenia, tj. 5-dniowy okres opiniowania (w tym dwa dni świąteczne), jest nie tylko sprzeczny z duchem konsultowania ze społeczeństwem spraw mających wpływ na środowisko jego życia, ale budzi także zasadnicze wątpliwości prawne.

Stowarzyszenia i organizacje społeczne, które podpisują niniejsze pismo, nie są związane z żadną opcją polityczną. Podpisując je, kierujemy się troską o przyszłość lokalnych społeczności i dobro całego kraju – wartości, które wykraczają poza wszelkie podziały partyjne. Jednocześnie wyrażamy swoje poparcie dla inicjatywy poselskiej mającej na celu wprowadzenie uregulowania prawnego oddalającego przemysłowe elektrownie wiatrowe od siedzib ludzkich na odległość nie mniejszą niż 3 kilometry.

Wierząc, że nie jest dla Pana pustosłowiem przysięga, jaką Pan złożył: „Obejmując urząd Prezesa Rady Ministrów, uroczycie przysięgam, że dochowam wierności postanowieniom Konstytucji i innym prawom Rzeczypospolitej Polskiej, a dobro Ojczyzny oraz pomyślność obywateli będą dla mnie zawsze najwyższym nakazem”, czekamy na Pana głos w tej, jakże ważnej dla nas wszystkich sprawie.

Podpisali:

1	Fundacja „Dla Ziemi i Ludzi”	Barkowo 13, 19-500 Gołdap
2	Fundacja Ochrony Krajobrazu i Promocji Regionów “Numinosum”	ul. Podleśna 19a, 05-152 Czosnów
3	Fundacja Puszczy Rominckiej	Żytkiejmy, ul. Szkolna 1 19-504 Dubeninki
4	Fundacja Traditio et Novitas	16-400 Suwałki , ul. Klonowa 30
5	Harcerski Ruch Ochrony Środowiska im. św. Franciszka z Asyżu	Republika Ściborska, 19-520 Banie Mazurskie
6	Liga Ochrony Przyrody, Koło "Żuraw"	12-120 Dźwierzuty, Szczepankowo
7	Morąskie Stowarzyszenie Miłośników Przyrody "EKO-GŁOS"	Plac Jana Pawła II, 7/35 14-300 Morąg
8	Oddział PTTK w Augustowie	ul. Nadrzeczna 70a 16-300 Augustów
9	Partnerstwo „Dzikie Mazury"	Ściborki 6, 19-520 Banie Mazurskie
10	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków - Koło nr1 w Tarnogrodzie	Tarnogród ul 1 Maja 72
11	Pro Parva Patria-Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Regionu	59-830 Olszyna ul. 3-go Maja 14
12	Przystanek Giżycko	Upały 36
13	Stepnicka Organizacja Turystyczna Nie Tylko Dla Orłów	Kopice 16 72-112 Stepnica woj. zachodniopomorskie
14	Stowarzyszenia Agroturystycznego Gór Kaczawskich	Wojcieszyn 80 59-524 Pielgrzymka
15	Stowarzyszenia Mieszkańców Krainy Bociana EKO-EGO	19-300 Straduny, ul. Świerczewskiego 7
16	Stowarzyszenia na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Suwalszczyzny i Mazur Garbatych "Horyzont"	Sejneńska 13, 16 407 Wiżajny
17	Stowarzyszenie "Bezpieczna Gmina - Wolna od Wiatraków"	Targowica 30A 57-211 Ciepłowody
18	Stowarzyszenie "Bezpieczne Wiatraki"	ul.Górna 25 46-200 Smardy Górne
19	Stowarzyszenie "Człowiek jest najważniejszy-chronimy przyrodę i zdrowie mieszkańców gminy Nowa Brzeźnica. Nie dla farm wiatrowych za naszymi oknami"	Dworszowice Kościelne, ul. Dobrowolskiego 6 ; 98-331 Nowa Brzeźnica
20	Stowarzyszenie "Dobków"	Dobków 83a, 59-540 Świerzawa
21	Stowarzyszenie "EKO-DARNAWA"	Darnawa 36, 66-213 Skąpe
22	Stowarzyszenie "Inicjatywa Pro Publico"	Biały Ług 32C 98-220 Zduńska Wola
23	Stowarzyszenie "Krusznia"	ul.Sienkiewicza 33 16-503 Krasnopol
24	Stowarzyszenie "Okiem Konia"	Radzie 19, 11-510 Wydminy
25	Stowarzyszenie "Połączmy Siły z wiatrakami zwyciężymy"	Orlinek 4, 16-503 Krasnopol
26	Stowarzyszenie "Siedliska Warmińskie"	Studnica 17, 11-320 Jeziorany
27	Stowarzyszenie "Szkoła w Turznie"	Turzno 5/2, 87-721 Raciążek
28	Stowarzyszenie "Wspólne Dobro"	Barnowo 5 77-140 Kołczygłowy
29	Stowarzyszenie „Stokrotka Rawiczów"	Rawiczów 10B , 96-115 Nowy Kawęczyn
30	Stowarzyszenie „Dejnowy Pilec"	Pilec 28, 11- 400 Reszel
31	Stowarzyszenie „Kochajmy Warmię"	Worławki 1, 11-008 Świątki
32	Stowarzyszenie „Nie Wiatrakom"	Talusy 1, 19-300 Ełk
33	Stowarzyszenie „Przystanek Rasząg"	Rasząg 12, 11-300 Biskupiec
34	Stowarzyszenie Aktywności Społecznej im. Tadeusza Reytana	Wikrowo 20, 82-335 Gronowo Elbląskie
35	Stowarzyszenie Dolina Okszy	Łobodno, ul. Słoneczna 34 42-125 Kamyk, woj. Śląskie
36	Stowarzyszenie Ekologiczno-Społeczne Sejna 1	ul. Piłsudskiego 18 16-500 Sejny
37	Stowarzyszenie Kownaty to My	Kownaty 9A; 66-235 Torzym, woj. lubuskie
38	Stowarzyszenie LEPSZE JUTRO	Pakosław 292 27-100 Iłża
39	Stowarzyszenie Mieszkańców Gminy Ładzice	Radziechowice Drugie, 97-561 Ładzice, woj. łódzkie
40	Stowarzyszenie Miłośników Wzgórz Dylewskich	14-100 Ostróda, ul Mickiewicza 24
41	Stowarzyszenie na Rzecz Burkat	Burkaty 37 06-430 Sońsk
42	Stowarzyszenie na Rzecz Mieszkańców oraz Ochrony Środowiska Przyrodniczego i Kulturowego Gminy Jarczów	Nedeżów 77 22-664 Jarczów

43	Stowarzyszenie na rzecz Ochrony Krajobrazu Kulturowego Mazur „Sadyba”	Kadzidłowo 1, 12-210 Ukta
44	Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Środowiska Naturalnego Gminy Choszczno	73-200 Choszczno ul. Bohaterów warszawy 2/2
45	Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Środowiska-Kruszki	Kruszki 15 16-427 Przerośl
46	Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Wartości Przyrodniczych "Dla Dźwierzut"	Szczepankowo 32 ,12-120 Dźwierzuty
47	Stowarzyszenie na Rzecz Praworządności i Ochrony Środowiska	Łysa Góra 163 38-230 Nowy Żmigród
48	STOWARZYSZENIE NA RZECZ PRAWORZĄDNOŚCI I OCHRONY ŚRODOWISKA	Wola Rafałowska 169 a 36-017 Rzeszów
49	Stowarzyszenie Nasza Gmina	Żarnowo Pierwsze 60 16-300 Augustów
50	Stowarzyszenie Ochrony Środowiska Naturalnego i Krajobrazu SOŚNIK	Czechy 32, 78-450 Grzmiąca
51	Stowarzyszenie Pasikonik	Sarbia 5, 64 553 Grzebienisko
52	Stowarzyszenie Rozwoju i Promocji Gminy Szczaniec	Wolimirzyce 10, 66-225 Szczaniec
53	Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Łągiewniki Wielkie	ul. Strażacka 2 42-772 Łągiewniki Wielkie
54	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Polskiej	Młodoszowice 10 49-200 Grodków
55	Stowarzyszenie Społeczno-Ekologiczne "Suduva"	ul. Morkusa 8 16-515 Puńsk
56	Stowarzyszenie Społeczno-Krajobrazowe "OKMIN"	Czarnakowizna 25, 16-402 Suwałki
57	Stowarzyszenie SW UDANIN	Różana 11,55-340 Udanin
58	Stowarzyszenie Trójkąt Warmiński	Zerbuń 15, Jeziorany 11-320
59	Stowarzyszenie TU i Teraz dla Przyszłości	44-187 Kieleczka/Wielowieś ul. Wiejska 18 A
60	Stowarzyszenie WIATRAKI TYLKO BEZPIECZNE	Żywa Woda 11A; 16- 404 Jeleniewo
61	Stowarzyszenie ZIELONE KOWNATY	ul. Słoneczna 7, Kownaty Żędowe 06-400 Ciechanów
62	Stowarzyszenie zwykłe "Don Kichot"	ul. Kotliszowicka 2, Toszek, Wilkowiczki
63	Stowarzyszenie zwykłe "Kocham Mazowsze"	Kobylniki 20, 09-450 Wyszogród
64	Stowarzyszenie zwykłe "Kochamy Mazury"	Al. Wojska Polskiego 8 skr.poczt. nr 6 , 11-500 Giżycko
65	Stowarzyszenie zwykłe Towarzystwo Rozwoju Żelazna	Żelazno 85 64-010 Krzywiń
66	Towarzystwo Miłośników Pastęki "PASSARIA"	Ul. Ratuszowa 7/4 10-116 Olsztyn
67	Towarzystwo Miłośników Ziemi Kętrzyńskiej	11-400 Kętrzyn, ul. B. Chrobrego 12
68	Towarzystwo Ochrony Przyrody i Krajobrazu TOPiK w Zgorzelcu	ul. Olszewskiego 7 59-900 Zgorzelec
69	Towarzystwo Przyjaciół Rzek Iny i Gowienicy	Bolesława Chrobrego 17 72-112 Stepnica
70	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Opolskiej	Jankowice Wielkie 102 49-332 Olszanka
71	Warmińsko-Mazurski Oddział Stowarzyszenia Polskich Architektów Krajobrazu	10-727 Olsztyn, ul. Prawocheńskiego 17